

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Ústecký kraj

Zpracovatel: QQT, s.r.o. Nositel projektu: Karlovarský kraj.
Publikace vznikla jako výstup z realizace veřejné zakázky v rámci projektu
„V Karlovarském kraji plánujeme sociální služby společně“, která byla
financována z prostředků ESF a státního rozpočtu České republiky.

§ 40 - Pečovatelská služba

- Pečovatelská služba je základní terénní sociální službou.
- Pečovatelská služba se zaměřuje na širokou cílovou skupinu - osoby omezené v soběstačnosti z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního stavu, osobám s fyzickým, psychickým či mentálním postižením bez věkového omezení a rodinám s dětmi, jejich situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Pečovatelská služba nabízí podporu minimálně v rozsahu potřeb běžného života dle karty služby. Poskytovatelé pečovatelské služby zjišťují potřeby osob v rozsahu karty služby, poskytují poradenství a odpovídající péči doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Pečovatelská služba je poskytována dle potřeb uživatelů včetně víkendu a svátku. Má navázanu spolupráci se zdravotnickými službami (zejména home care, domácí hospicová péče) a službami krizového či tísňového volání v případě nenadálé události.
- Podporuje život v přirozeném prostředí, využívání běžně dostupných veřejných služeb, včetně udržení běžných vazeb v komunitě. Doplňuje péči rodiny a podporuje ji při pochopení potřeb uživatele a nastavení péče včetně zvládnání jednotlivých úkonů péče (zprostředkuje nácvik péče, pomáhá se zajištěním technických podmínek pro péči v rodinném prostředí).

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
Osoba pečuje o svou hygienu podle svých potřeb a zvyklostí	Osobní hygiena	Denní hygiena	Úkony běžné denní hygieny	Ranní hygiena	Mít možnost provést všechny úkony osobní hygieny a péče o tělo s fyzickou podporou, nebo s dohledem (nebo s oběma druhy podpory) v tempu, které je osobě příjemné, a kterého je osoba schopna, důstojně a v soukromí
				Mytí během dne (rukou, obličeje atd.)	
				Večerní hygiena	
				Vysmrkání se	
				Použití intimspreje	
			Péče o ústa	Vyčištění zubů	
				Péče o zubní náhrady – očištění	
				Nasazení náhrady	
				Oholení se	
			Česání a mytí vlasů	Česání	
				Mytí vlasů a další péče o vlasy (balzám atd.)	
				Úprava vlasů (vyfoukání, natočení, nalakování vlasů apod.)	
			Péče o nehty	Ostříhání nehtů na rukou	
				Nalakování nehtů	
				Ostříhání nehtů na nohou	
			Péče o oči	Umývání očí	
				Nasazení brýlí	
				Čištění brýlí	
		Aplikace kontaktních čoček a péče o ně			
		Péče o uši	Čištění uší		
			Nasazení naslouchadla		
			Čištění naslouchadla		
			Výměna baterií v naslouchadle		
Mytí a koupání	Mytí těla a koupání	Poskytnutí podmínek pro osobní hygienu			
		Mytí celého těla			
		Sprchování			
		Koupání			
		Ošetření pokožky, včetně nohou, po koupeli nebo sprše			
Výkon fyziologické potřeby	Výkon fyziologické potřeby	Použití WC			
		Použití toaletního křesla			
		Výměna inkontinenčních pomůcek			
		Vypuštění sběrného sáčku na moč			
		Výměna menstruačních vložek			
Osoba o sebe pečuje podle svých potřeb a zvyklostí	Zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu	Oblékání	Oblékání, svlékání	Volba vhodného oblečení a doplňků (počasí, příležitost a vhodné vrstvení)	Mít možnost nadále udržovat s fyzickou podporou, nebo dohledem (nebo s oběma typy podpory) svůj styl v oblékání a celkové úpravě vzhledu, být
				Oblékání a svlékání jednotlivých částí oblečení, popř. s využitím vhodných pomůcek	
			Obouvání, zouvání	Volba vhodné obuvi s ohledem na počasí, příležitost a	

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
				celkový vzhled	respektován při volbě svého vzhledu
				Nazouvání a zouvání obuvi, popř. s využitím vhodných pomůcek	
			Celková úprava vzhledu	Úprava vzhledu (např. před odchodem ven, před zrcadlem)	
				Líčení/odlíčení Použití parfému	
Posouzení, co je třeba nakoupit v souvislosti s péčí o vlastní osobu	Zhodnocení, zda má osoba k dispozici vhodné oblečení, obuv, kosmetiku, doplňky				
<p><i>Osoba se pohybuje podle svých potřeb a zvyklostí</i></p> <p><i>Osoba kontroluje prostor kolem sebe, je v optimální poloze s ohledem na své potřeby a zdravotní stav</i></p>	Samostatný pohyb	Změna polohy	Změna polohy na lůžku	Změna polohy těla na lůžku	Mít informace o pomůckách/postupech, které usnadňují pohyb, či změnu polohy na lůžku, vstávání z lůžka
				Posazení na lůžku	
				Manipulace s dekou a polštářem	
				Podání věcí ze stolku (pití, kniha, kapesník atd.)	
			Manipulování s polohovatelným lůžkem		
			Vstávání a uléhání na lůžko	Vstání z lůžka	
				Ulehnutí na lůžko	
				Přesun na vozík a na lůžko	
		Stání a sezení	Stoupnutí		
			Sezení mimo lůžko		
		Polohovací a fixační pomůcky	Použití polohovacích a fixačních pomůcek		
		Manipulace s předměty	Přemísťování a manipulace s předměty denní potřeby	Přemísťování předmětů denní potřeby	
Manipulace se závěsy, žaluziemi, roletami apod.					
Pohyb ve vlastním prostoru	Pohyb ve vlastní domácnosti	Bezpečný pohyb po místnosti, v domácnosti	Mít k dispozici pomůcky/informace/fyzickou podporu pro bezpečný pohyb ve vlastním prostoru, pro přizpůsobení vlastního prostoru svým potřebám Mít informace o pomůckách, které usnadňují manipulaci se zámkem, otvírání dveří		
		Otevření a zamčení dveří, manipulace s klíči a domovním zvonkem			
Pohyb mimo	Chůze	Chůze po rovině	Mít informace o pomůckách, které usnadní pohyb mimo domov, event.		
		Chůze po schodech			

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
		domácnost	Pohyb mimo vlastní domácnost	Pohyb po domě a vyjítí z domu Pohyb mimo dům	o možných stavebních úpravách Být informován o rizicích pádu při pohybu mimo domov
<i>Osoba se stravuje podle svých zvyklostí a potřeb, má zajištěnou stravu</i>	Zajištění stravování	Příprava a příjem stravy	Příprava stravy	Příprava teplých nápojů	Mít informace o tom, jaké pomůcky mohou usnadnit konzumaci jídla, pití Mít informace o tom, jak jídlo upravit, aby je osoba mohla dobře konzumovat Mít možnost využít odborné/fyzické podpory při přípravě stravy Mít možnost nácvičku přípravy stravy, event. vhodné pomůcky usnadňující přípravu stravy
				Příprava/vaření jídla	
				Ohřívání stravy	
				Podání jídla na talíř (servírování)	
			Přijímání stravy	Napití	
				Najedení	
Porcování stravy					
Zajištění potravin	Posouzení, jaké potraviny je potřeba nakoupit				
Zajištění stravy	Dovoz stravy				
<i>Osoba pečuje o svou domácnost podle svých potřeb a zvyklostí/má zajištěnou péči o svou domácnost podle svých potřeb a zvyklostí</i>	Péče o domácnost	Udržování domácnosti	Úklid a údržba domácnosti	Umytí nádobí	Mít možnost, s event. fyzickou podporou ukládat věci na místo podle vlastního uvážení, nebo projevit vůli, jak mají být uloženy Mít možnost rozhodovat o tom, jak a kdy bude provedena údržba a úklid vlastní domácnosti Mít možnost rozhodovat o způsobu stlaní lůžka, o době převlékání lůžkovin, o výběru lůžkovin
				Uložení potravin	
				Úklid lednice a mrazničky	
				Běžné udržení pořádku – dávání věcí na své místo	
				Běžný úklid domácnosti (vytření podlah, úklid koupelny, WC, setření prachu...)	
				Velký úklid domácnosti	
				Udržení vnitřního pořádku ve skříních a v kuchyni	
				Zajištění a použití úklidových prostředků a jiného vybavení domácnosti	
		Péče o lůžko	Péče o květiny – zalévání, přesazování		
			Stlaní		
			Převlékání lůžkovin		
		Péče o oblečení, boty	Péče o prádlo, oblečení a boty	Praní prádla	Mít možnost, s event. fyzickou podporou, pečovat o oblečení, obuv Mít možnost rozhodovat o péči o oblečení a obuv
				Přepírání drobného prádla	
				Sušení prádla	
				Žehlení prádla	
Uložení prádla					
Drobné opravy prádla					
Udržování tepelného komfortu,	Udržení tepelné pohody a zajištění vody v domácnosti	Čištění bot	Mít možnost ovlivňovat tepelnou pohodu ve vlastním prostoru, rozhodovat o ní		
		Větrání			
		Zajištění vody a topení, včetně zajištění topiva			
		Obsluha radiátorů, či jiných spotřebičů pro zajištění tepla a teplé vody			

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
		obsluha spotřebičů	Obsluha domácích spotřebičů	Obsluha pračky, trouby, lednice, mikrovlnné trouby atd.	Možnost využít podporu při nácviu obsluhy domácích spotřebičů Možnost využít pomůcek, které usnadní samostatnou obsluhu domácích spotřebičů (např. jednoduché, grafické návody, vyznačení na spotřebičích, atd.)
		Nakládání s odpady	Nakládání s odpady	Třídění odpadu (v případě zájmu) Odnášení odpadu	
<i>Osoba je v kontaktu se společenským prostředím podle svých potřeb a přání</i>	Zajištění kontaktu se společenským prostředím	Společenské kontakty	Navazování a udržování přátelských, sousedských, sexuálních a jiných společenských vztahů	Uskutečnění kontaktu s rodinou nebo blízkými	Mít k dispozici podporu potřebnou k uskutečnění kontaktu s rodinou (např. možnost nadiktovat dopis, získat znalost navazování kontaktu přes Skype), s blízkými lidmi
				Uskutečnění kontaktu s přáteli, sousedy, spolupracovníky, kolegy	
				Znalost společenských norem	Mít informace o možnostech a způsobech seznamování, podporu/informace při hledání partnera a udržení partnerského vztahu
				Navazování a udržení partnerských vztahů	Mít podporu při navazování sousedských vztahů/kolegiálních vztahů v zaměstnání – mít informace o tom, co je ve společnosti obvyklé, jaká pravidla platí v kontaktech mezi lidmi v práci, v sousedství, ve společnosti, mezi partnery
		Orientace	Orientace v čase, v místě, v osobách		Orientace v čase (během dne, v týdnu, ročním období)
Orientace ve vlastní domácnosti (nalezení WC, kuchyně apod.)					
Orientace mimo domov (ulice, zahrada, obchod apod.)					
Orientace v osobách (poznávání blízkých, pracovníků služby, lékařů apod.)					
Komunikace			Dostatečná slovní zásoba pro vyjádření vlastních potřeb a navázání kontaktu	Mít podporu při rozvíjení schopnosti komunikovat, –	

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
			Schopnost srozumitelně se vyjádřit	Schopnost alternativní komunikace, kterou lze vyjádřit	rozšiřovat slovní zásobu, vyjadřovat se způsobem, který je úměrný věku a ve společnosti obvyklý Mít podporu při nácvičku a rozvíjení optimální formy alternativní komunikace
				potřeby a navázat kontakt	
		Využívání běžných veřejných služeb	Využívání veřejných služeb a zapojování do sociálních aktivit odpovídajících věku	Návštěva a orientace v obchodě (výběr a zaplacení zboží) Využívání pošty Využívání banky Navštěvování obecního úřadu, či jiných institucí Navštěvování klubů, např. důchodců, knihovny Návštěva čistírny, opravny, servisu atd. Návštěva sportovišť, bazénu, hřiště Návštěva restaurace, kina, divadla	Mít možnost s event. fyzickou podporou dál využívat veřejné služby, mít informace o těchto službách a jejich možném využití Mít informace o dalších subjektech, které mohou zprostředkovat návštěvu sociálních aktivit (poradenství – kontakty na dobrovolnické a jiné subjekty)
		<i>Osoba se realizuje v práci/ ve smysluplné činnosti</i> <i>Osoba tráví volný čas podle svých přání a potřeb</i>	Seberealizace	Vzdělávání	Získání znalostí a dovedností
Pracovní uplatnění	Příprava na zaměstnání			Volba a příprava na pracovní uplatnění Uplatňování práva na pomoc úřadu práce při hledání zaměstnání Získání návyků souvisejících s pracovním uplatněním	Mít přístup k informacím (poradenství, internet) o možnostech pracovního uplatnění osoby, nebo dobrovolnické činnosti Mít informace o subjektech, které pomohou osobě s volbou pracovního uplatnění
			Pracovní a jiné uplatnění	Pokračování pracovní činnosti Doprovod do zaměstnání	Mít možnost využít pomůcek/poradenství/event. fyzické podpory při pokračování v pracovní činnosti

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
		Oblíbené činnosti	Oblíbené činnosti	Plánování volného času Znalost možností naplnění volného času Sport Klubové aktivity Rekreace/regenerace Čtení Poslech hudby a mluveného slova Sledování TV, videa, DVD Používání internetu Ruční práce, výtvarné činnosti Uspokojení duchovních potřeb – návštěva kostela, farního společenství Sportovní aktivity Jiné oblíbené činnosti – např. péče o zvíře, sběratelství	Mít informace/podporu při hledání možností, jak trávit volný čas Mít podporu při docházení do míst, kde je možné trávit volný čas Mít informace o tom, kde je možné si získat/vypůjčit/knihy, videokazety, CD, atd. Mít informace o tom, jak oblíbené činnosti vykonávat, mít podporu při nácvičku těchto činností
<i>Osoba ví, jak pečovat o své zdraví a bezpečí</i>	Péče o zdraví a bezpečí (rizika)	Zdravotní prevence	Znalost opatření pro zajištění bezpečí	Přivolání pomoci	Mít k dispozici bezpečnou pomůcku, např. mobilní telefon/mít informace o způsobu, jak přivolat pomoc Mít dostatek informací o tom, jak omezit rizika pádu a zranění, mít dostatek informací o rizicích vyplývajících z onemocnění a o způsobech, jak jim předcházet/jak je minimalizovat Mít podporu při hledání a využívání kompenzačních a jiných pomůcek Mít podporu při rozpoznávání signálů, které avizují zhoršení zdravotního stavu, mít podporu při hledání preventivních opatření, nebo opatření, která je třeba při zhoršení zdrav. stavu učinit
				Prevence pádu a zdravotních rizik spojených s onemocněním	
				Rozpoznání zhoršujícího se zdravotního stavu (např. ataky duševní nemoci)	
		Zdraví	Provedení jednoduchého ošetření v rámci první pomoci	Použití leukoplasti, obvazu, pružného obinadla, dezinfekce atd. Zásobování lékárníčky prostředky k základnímu ošetření	Mít informace o postupech drobného ošetření Mít podporu/informace o tom, co je třeba k drobnému ošetření
		Návštěva lékaře a dodržování léčebného režimu	Návštěva lékaře	Návštěva lékaře	Mít možnost rozhodnout se, zda k užívání léků potřebuje osoba asistenci, dohled
		Zajištění potřebných léků	Zajištění potřebných léků		
			Užívání léků v lékařem stanovené době	Užívání léků v lékařem stanovené době	

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
		Zdravá výživa	Znalost zásad zdravé výživy	Podpora při dodržování léčebného a rehabilitačního režimu	Mít dostatek informací k rozhodnutí o návštěvě lékaře/dodržování léčebného režimu Mít dostatek informací (poradenství) o zdravé výživě, vhodné dietní stravě
				Pití tekutin v dostatečném množství	
				Podpora při dodržování dietního režimu	
				Znalost potravin, které prospívají/škodí	
				Znalost optimálního množství určitého jídla	
				Znalost potravin vhodných pro dietu předepsanou lékařem	
Osoba ví, jak uplatňovat svá práva, jak předcházet riziku zneužití	Uplatňování práv a oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí	Finanční a majetková oblast	Hospodaření s finančními prostředky	Podpora při rozvržení příjmu tak, aby byly pokryty všechny platby	Mít informace o tom, kdo by mohl osobě pomoci s hospodařením s finančními prostředky, mít nabídku základního poradenství, mít informace o speciálních službách v hospodaření s finančními prostředky
				Podpora při provádění úhrad spojených s bydlením	
				Podpora při provádění úhrady daně z nemovitosti	
				Podpora při provádění úhrady poplatků za telefon	
				Podpora při provádění úhrady zdravotního a sociálního pojištění	
				Podpora při provádění úhrady - jiné	
			Řešení dluhů, exekuce	Jednání s věřiteli	Mít podporu při odpovědném řešení dluhů, hledání optimálního rozvržení finančních prostředků tak, aby dluhy mohly být uhrazeny Mít informace o speciálních službách, které se dluhovou problematikou zabývají
				Přijetí opatření k minimalizaci rizik plynoucích z dluhů (ztráta majetku, bytu apod.)	
			Jednání s orgánem, který nařídil exekuci	Jednání s orgánem, který nařídil exekuci	
			Uzavírání smluv	Uzavření smlouvy o nájmu	Mít informace/podporu při uzavírání smluv Mít informace/kontakty na subjekty zabývající se touto oblastí (notář, advokátní kancelář, občanská poradna)
				Uzavření kupní smlouvy (jiné než běžný nákup v obchodě)	
			Nakládání s majetkem	Převedení majetku	Mít k informace/kontakty na subjekty v oblasti správy majetku, mít podporu v rozhodování o svém majetku
				Pronájem nemovitosti (bytu, nebo jeho části, domu, zahrady, chalupy atd.)	
				Darování majetku	
			Využití sociálních dávek a jiných výhod	Uplatnění nároku na nárokové dávky + výhody, např. průkaz ZTP, příspěvek na péči	Mít možnost využít nabídky základního poradenství, mít informace o jednotlivých dávkách a výhodách, o podmínkách přiznání
				Požádání o nenárokové dávky	
				Uplatnění práva na hmotné zabezpečení ve stáří, v invaliditě (důchod)	Mít podporu při vypracování žádostí o dávky a výhody, při jednání s příslušnými institucemi

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
		Základní doklady	Platné osobní doklady	Zajištění platných dokladů (např. občanský průkaz, pas, rodný list, průkaz zdravotní pojišťovny)	Mít podporu, dojde-li ke ztrátě, či vyprší-li platnost dokumentů
		Účast na veřejném životě	Uplatňování občanských a politických práv	Účast na zasedání zastupitelstva	Mít k dispozici informace o možnostech realizace politických práv
				Uplatnění práva volit	Mít psychickou podporu při rozhodování, zda realizovat svá politická práva
				Uplatnění petičního práva	
		Uplatňování práva být členem politické strany			
		Ochrana práv	Ochrana před zneužíváním	Ochrana práv v oblasti sousedských/občanských vztahů	Mít možnost využít informace, event. podporu, při ochraně svých práv, mít informace o subjektech, které pomáhají práva hájit, mít podporu při návštěvě institucí hájících práva, event. při jednání s nimi
				Uplatňování pomoci ombudsmana (proti rozhodnutí orgánu veřejné správy)	
				Znalost kontaktů na pomáhající subjekty v případě zneužití, nebo ohrožení zneužitím	Mít informace o možné formě a rizicích zneužívání a způsobu, jak se mu bránit
				Znalost kontaktů na pomáhající subjekty v případě domácího násilí, nebo ohrožení domácím násilím	Mít informace o subjektech, které se ochranou před zneužíváním zabývají Mít informace/kontakty na subjekty, které se zabývají pomocí v případě domácího násilí
		<i>Osoba zajišťuje péči o děti odpovídající jejich věku a zdravotnímu stavu</i>	Podpora rodičovských kompetencí	Péče o děti	Zajištění plnění školních povinností dětí
Příprava do školy					
Kontakt se školou					
Využití navazujících služeb					
Doučování					
Zajištění péče o dítě v domácím prostředí	Zajištění odpovídající stravy	Mít fyzickou podporu při péči o dítě/děti v domácím prostředí			
	Osobní hygiena	Mít informace/kontakty na			
	Péče o malé dítě				

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
				Zajištění smysluplného trávení volného času dětí	poradenské subjekty, návazné/speciální služby (např. raná péče) Mít informace o možnostech trávení volného času dětí, kontakty na organizace, které se aktivitami pro děti zabývají
			Udržování uspokojivého zdravotního stavu dítěte a předcházení rizikům spojeným s onemocněním, nebo zdravotním znevýhodněním	Registrace u lékaře, návštěva ordinace Absolvování lékařských vyšetření Identifikace příznaků onemocnění Užívání léků Dodržování diety Schopnost předcházení infekčním onemocněním Využití kompenzačních pomůcek (hole, berle, protézy, brýle, naslouchadla apod.)	Mít možnost využít informace/kontakty na subjekty, které poskytují odborné poradenství v oblasti péče o zdraví dítěte, v oblasti speciálních pomůcek/mít podporu při návštěvě lékaře s dítětem, při návštěvě dalších odborných služeb
	Specifická potřeba služby	Úkony po úmrtí klienta		Administrativní úkony (odhlášení důchodu apod.)	